

Tässä tiedotteessa mm.

- liikettä lapsille lähes 2 miljoonalla markalla
- Koulut Liikkeellä -massatapahtuma 2.6.
- Kunnat saavat hinnoitella liikuntatilansa edelleen vapaasti
- Kesän urheilutapahtumakalenteri
- Paikallisesti, valmiina - nyt !
- seuroihin ja liikunnan eri kentille uusia resursseja

Kesli-info

Keski-Suomen Liikunta ry:n tiedote

2/99

Internet: www.kesli.jiop.fi

verkkopalvelu: www.urli.org

Suomen Liikunta ja Urheilu

Suomen Liikunta ja Urheilu (SLU) on yli miljoonan suomalaisen kansalaisjärjestö. Se toimii yli sadan valtakunnallisen liikuntajärjestön yhteistyö-, edunvalvonta- ja palveluorganisaationa. SLU:n toiminnan tavoitteena on tasa-arvoinen liikuntakulttuuri, jossa kaikilla Suomessa on yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa, toimia ja päättää liikunnassa ja urheilussa. Tärkeintä on liikuntapalveluja tarjoavan paikallisen yksikön hyvinvointi ja kyky vastata liikkuvan ihmisen muuttuviin tarpeisiin ja vaatimuksiin.

Keski-Suomen Liikunta

Keski-Suomen Liikunta on alueellinen palvelu- ja yhteistyöorganisaatio sekä SLU:n jäsen. Sen perustehtävä on tukea jäsenjärjestöjensä menestystä Keski-Suomessa. Käytännössä se tarkoittaa toimistopalvelujen sekä koulutus- ja kehityspalvelujen tarjoamista jäsenjärjestöillemme, keskisuomalaisille lajiliitoille, niiden seuroille sekä kansanterveysjärjestöille.

Keski-Suomen Liikunta ry:n jäsenjärjestöt

Autourheilun Kansallinen Keskusliitto ry.
Suomen Ampujainliitto ry.
Suomen Ampumahiihtoliitto ry.
Suomen Hiihtoliitto ry.
Suomen Invalidien Urheiluliitto ry.
Suomen Jääkiekkoliitto ry.
Suomen Kuntourheiluliitto ry.
Suomen Koripalloliitto ry.
Suomen Lentopalloliitto ry.
Suomen Pesäpalloliitto ry.
Suomen Ratsastajainliitto ry.
Suomen Suunnistusliitto ry.
Suomen Taitoluisteluliitto ry.
Suomen Tennisliitto ry.
Suomen Voimistelu- ja Liikuntaseurat ry.
Suomen Urheiluliitto ry.
SPL:n Keski-Suomen piiri ry.
TUL:n Keski-Suomen piiri ry.
K-S Allergia- ja Astmayhdistys ry.
Keski-Suomen Sydänpiiri ry.
Keuhkovammaliitto ry.
Suomen Metsästäjäliiton Keski-Suomen piiri ry.
Suomen Latu ry.

Kesli-info

Keski-Suomen Liikunta ry:n tiedote

Internet: www.kesli.jiop.fi

verkkopalvelu: www.urli.org

Kesli-info on keskisuomalaisille liikunta- ja urheilujärjestöille tarkoitettu tiedotuslehti.

Lehti pyrkii kertomaan merkittävimmät liikunnan järjestötoimintaan liittyvät valtakunnalliset asiat sekä Keski-Suomen Liikunnan keskisuomalaisia urheilu- ja liikuntajärjestöjä koskevat ajankohtaiset kuulumiset.

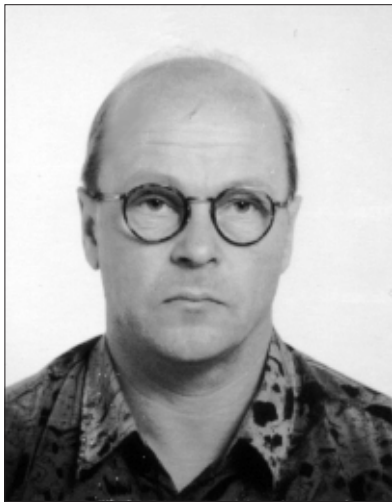
Kesli-info on toistaiseksi maksuton ja se lähetetään jokaiselle Keski-Suomen Liikunta ry:n jäsenjärjestöille, keskisuomalaisiin urheiluseuroihin, valtakunnallisille lajiliitoille, muille aluejärjestöille sekä tiedotusvälineille.

Kesli-infon saa myös internetistä pdf-muodossa osoitteesta <http://www.kesli.jiop.fi/tiedote.html>

Toimitus: Keski-Suomen Liikunta ry
Petri Lehtoranta
petri.lehtoranta@jiop.fi

Paino: Kopi-Jyvä Oy
Painos: 700 kpl

Kesli-info ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Toimitus haluaa kiittää hyvästä materiaaliyhteistyöstä Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n verkkoleh-
teä (www.slu.fi/)

Miten keskisuomalaista liikuntaa ja urheilua voidaan kehittää?

Keskisuomalaista liikuntaa ja urheilua on varmaankin kehitetty tähänkin mennessä. Uskon, että kysymyksessä on useimmissa tapauksissa ollut yksittäisten toimijoiden tai seurojen aikaansaannokset. Nyt olisi erinomainen mahdollisuus tehdä kehittämistyötä laajalla rintamalla. Tavalla, mikä koskaan ennen ei ole ollut mahdollista. Tämä käsitys pohjautuu seuraaviin tekijöihin:

- liikunnan ja urheilun rakennemuutos on tehty ja osoittautunut hyväksi.
- vuosituhannen vaihtuminen luo odotuksia ja tarjoaa mahdollisuuksia.
- Keski-Suomen Liikunnan strategia-työn kolmas kierros avaa uusia ulottuvuuksia
- seurat pääsevät mukaan maakunnalliseen kehittämistyöhön

Lienee paikallaan täsmentää mitä asioita pitää kehittää kun puhutaan keskisuomalaisen liikunnan ja urheilun kehittämisestä? Kysymys on kolmen osakokonaisuuden kehittämisestä: 1. lasten ja nuorten liikunta, 2. kunto- ja terveysliikunta sekä 3. kilpa- ja huippu-urheilu

Lasten ja nuorten liikunta

Miten lasten ja nuorten liikuntaa voidaan kehittää nykyiseltä tasolta? Yrittän vastata mahdollisimman käytännönläheisesti. Tärkeimpänä näen seuratoiminnan kehittämisen. Kehitystyötä pitäisi tehdä ainakin siten, että nuoret pääsisivät osallistumaan heidän asioitaan koskevien kysymysten päätöksentekoon, ratkaisemiseen ja toteuttamiseen. Toiseksi ohjaajiksi, vetäjiksi ja valmentajiksi pitäisi rekrytoida nuoria. Heillä on tutkitusti kova

halu osallistua seuratoimintaan mutta käytännössä tiet ovat lähes suljetut. Myös ns. drop-outin pienentäminen on haastellinen tehtävä. Murrosiässä kuusi lasta kymmenestä lopettaa liikunnan ja urheilun harrastamisen. Piispalan leiri- ja kurssikeskus voi muodostaa jatkossa lasten ja nuorten liikunnan kehittämiskeskuksen Keski-Suomessa.

Kunto- ja terveysliikunta

Kunto- ja terveysliikunnassa kehittämistyö vaatii useampivuotista työtä. Kysymyksessä lienee asenteiden muuttaminen. Tunnen ihmisiä, jotka ajattelevat, että kunto- ja terveysliikunta on aivan tarpeetonta ajan ja voimavarojen hukkausta, ja kaikki on pois kilpa- ja huippu-urheilusta. Keski-Suomen liike saattaisi olla harkitsemisen arvoinen vaihtoehto. Tarkoitankin tällä sitä, että perusliikuntalajeista muodostettaisiin toimiva kokonaisuus siten, että talvella hiihdetään, keväällä pyöräillään, kesällä uidaan ja syksyllä kävellään ja jumpataan. Näin päästäisiin jatkuvaan, pitkäkestoiseen liikkumiseen. Tässä työssä kuntien ja kansanterveysjärjestöjen ja toki liikuntaseurojenkin rooli voisi olla keskeinen. Myös Peurungan rooli voisi korostua tämän alueen kohdalla.

Kilpa- ja huippu-urheilu

Kilpa- ja huippu-urheilun kehittämisen kiinnostaa ihmisiä eniten. Useimmilla on mielipide varsinkin huippu-urheilun kehittämisestä. Varsin mielenkiintoinen kysymys on, mitä asioita pitää silloin kehittää kun halutaan kehittää keskisuomalaista kilpa- ja huippu-urheilua? Helpoin vastaus on,

että tehdään seurafuusioita, mikä kuitenkin on kapea-alaista ajattelua.

Eri lajien valmennuskeskuksia voitaisiin perustaa eri puolille Keski-Suomea. Jyväskylässä on jo saatu kokemusta yleisurheilun ja telinevoimistelun kautta. Koripallo näyttää löytäneen paikkansa Äänekoskelta. Lentopallo Muuramesta. Palloilulajien menestyksen eräs selittäjä on siinä, että Jyväskylä on opiskelijakaupunki. Täällä opiskelee 15.000 korkeakouluopiskelijaa, joista monet harrastavat urheilua.

Yksilölajien tilanne on vaikeampi. Miten saada uudelleen menestystä esimerkiksi hiihdossa, yleisurheilussa, painissa, nyrkkeilyssä, karatessa ja judossa? Listaa voi helposti jatkaa pidemmällekin. Edellä esillä ollut valmennuskeskusajattelu on hyvin mahdollista myös näissä lajeissa. Resursseja se luonnollisesti kysyy - sekä henkisiä että aineellisia.

Keski-Suomeen pitää saada eri lajeihin merkittäviä kilpailutapahtumia. Lajien huippu-urheilijoiden vierailut maakunnassamme saattavat herättää lähtemättömän kipinän monella tytöllä ja pojalla.

KiHun rooli on myös jatkossa tärkeä, kun puhutaan keskisuomalaisen kilpa- ja huippu-urheilun kehittämisestä ja tutkimisesta. Saattaa olla hyvä tavoitella tilannetta jossa siirrytään luulonvaraisesta tiedosta tutkittuun tietoon.

Tapio Pintamo
aluejohtaja

Toimisto

Tapio Pintamo, aluejohtaja
puh. (014) 339 2113, 0400 549 234
email: tapio.pintamo@jiop.fi

Petri Lehtoranta, tiedottaja
puh. (014) 339 2112, 040-518 1217
email: petri.lehtoranta@jiop.fi

Riitta Virinkoski-Lempinen, koulutussiht.
puh. (014) 339 2110
email: riitta.virinkoski@jiop.fi

Hilkka Kaipainen, taloussihteeri
puh. (014) 339 2117
email: hilkka.kaipainen@jiop.fi

Eeva-Liisa Tilkanen, projektipäällikkö
puh. (014) 339 2115, 050 591 7963
email: eve.tilkanen@jiop.fi

Laura Viitanen, työsuunnittelija
puh. (014) 339 2116, 050-3671521
email: laura.viitanen@jiop.fi

Maria Nummela, työharj. (15.4.-4.6.)

Tanja Rätty, työharj. (11.3.-30.6.)

Toimiston osoite:

Sepänkatu 4 B, 40100 Jyväskylä
puh. (014) 339 2100, fax (014) 339 2144
email: kesli@jiop.fi
Internet: <http://www.kesli.jiop.fi/>
Verkkopalvelu: <http://www.urli.org/>

Hallitus

Varsinaiset jäsenet

Pekkarinen Mauri, puheenjohtaja
Jokinen Marita, varapj
Mäkinen Heikki, varapj
Kannas Sirkka
Karimäki Ari

Lindell Leila
Peltola Alpo
Virta Seppo
Yksjärvi Kari

Varajäsenet

Heikkinen Eero
Jääskeläinen Pentti
Korhonen Sirkka-Liisa
Pesonen Marja-Leena

Puskala Anneli
Vatanen Jouni

Ilmoita tapahtumista STT:n Urheilukalenteriin

Lajiliitoilla ja tapahtumajärjestäjillä on jo nyt mahdollisuus saada tapahtumat esille STT:n verkkokalenteriin. Ilmoita jo nyt vuoden 2000 tapahtumista. Tapahtumista on hyvä olla ainakin seuraavat tiedot: aika, paikka ja yhteyshenkilö. Tapahtumakalenterit SM-, PM-, EM- ja MM-kilpailuista voi lähettää faksilla numeroon (09) 695 81 254 tai sähköpostilla (urheilukalenteri@stt.fi).

Ilmoita tuloksista Teksti TV:n urheiluun

Lähetä tulokset suoraan Teksti-TV:n urheilun sähköpostiosoitteeseen: tekstiv.urheilu@yle.fi. Sitä lukemaan pääsee jokainen työvuorossa oleva toimittaja, olipa hän vakituinen tai free.

Liikunnan ja Urheilun Maaailma, <http://www.slu.fi>

Keski-Suomen Liikunta ry:n tekijät ja tehtävät

Tapio Pintamo, aluejohtaja

- Järjestön strateginen suunnittelu
- Järjestön toimintojen operatiivinen suunnittelu ja johtaminen
- Järjestökoulutus- ja kehittämispalvelujen tuottaminen
- Keski-Suomen Liikunnan talouden toteutuminen
- Toimii aluetoimiston esimiehenä ja vastaa sen toimivuudesta

Riitta Virinkoski-Lempinen, koulutussihteeri

- Ohjaaja- ja valmentajakoulutuksen koordinointi (1-taso)
- 0 - 8 -vuotiaiden ohjaajakoulutus (Tosi Nuori Suomi -koulutus)
- Asiakasrekisterin ylläpito
- Toimistopalvelut keskisuomalaisille urheilujärjestöille
- Harrastusmahdollisuuksista tiedottaminen

Hilikka Kaipainen, taloussihteeri

- Taloushallintopalvelujen kehittäminen ja tuottaminen jäsenille
- Kirjanpidon ja rahaliikenteen hoitaminen
- Budjetin seuranta ja tilinpäätöksen valmistelu
- Toimistopalvelut jäsenjärjestöille
- Neuvonta talouteen liittyvissä asioissa

Petri Lehtoranta, tiedottaja

- Sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen sekä materiaalin tuottaminen
- Viestintäpalvelujen suunnittelu ja toteutus
- ATK toimintojen kehittäminen
- ATK-tukihenkilö
- Urlineet - urheilun tietoverkkopalvelun kehittäminen

Eeva-Liisa Tilkanen, projektipäällikkö

- Koulut Liikkeellä - Kulttuurit Kohtaavat -projekti
- Työtä Liikunnasta -projektin kehittäminen
- Koululaisten iltapäivätoiminnan edistäminen

Laura Viitanen, työsuunnittelija

- Työtä Liikunnasta -projekti
 - uusia työpaikkoja liikunnan parista
 - uusia työntekijöitä liikunnan pariin
 - työllistettyjen koulutus ja aktivointi
 - auttaa työnantajavelvoitteiden hoitamisessa
 - yhteistyö työvoimatoimistojen ym. viranomaisten kanssa

Keski-Suomen Liikunta palvelee keskisuomalaisia seuroja

Keski-Suomen Liikunta palvelee keskisuomalaisia seuroja koulutuksen, materiaalien, viestinnän ja projektien avulla.

Järjestökoulutus

- seuran johtaminen
- seuran talous
- seuran vetäjähankinta

Kehittämiskoulutus

- seurakohtainen kehittämiskoulutus
 - *Menestyvä Seura*
- lajikohtainen kehittämiskoulutus
 - esim. *Kulmapotku jalkapalloseuroille*
- kuntakohtainen kehittämiskoulutus

Toimisto- ja materiaalipalvelut

- kilpailu- ja valmennusmateriaalit, säännöt, mitalit ja tilastot
- seurarekisterin ylläpito
- Keski-Suomen Liikunnan tiedotuspalsta Keski-suomalaisessa 1krt/vko

Viestintäpalvelut

- taittotyöt
- internet-palvelut

Leiritoiminta

- Fantazia -liikuntaleiri Piispalassa 8. – 12.6.1999
 - Piispalan, Keski-Suomen Opiston ja Keski-Suomen Liikunnan yhteistyöprojektina

Ohjaaja- ja valmentajakoulutus

- Lasten urheilun perusteet
- Fyysisen harjoittelun perusteet
- Opettaminen ja taidon oppimisen perusteet
- Psykkisen valmennuksen perusteet
- Nuorten urheilun perusteet

Liikuntaa 0-8 –vuotiaille

- (Tosi Nuori Suomi –ohjaajakoulutus)
- Virikkeitä 0-8 –vuotiaiden liikuntaan
- Nassikkapaini
- Viikarit veteen
- Senioritansseja junioreille
- Leikitellen luistimilla
- Sujuvasti suksilla
- Pallotellen
- Temppuillen taitavaksi
- Seikkailuliikunta
- Esiopetusta liikunnan keinoin

Liikkuva Iltapäivä

- tuemme kunnissa tapahtuvaa koululaisten turvallista ja valvottua iltapäivätoimintaa
- järjestämme ohjaajakoulutusta iltapäivätoiminnan vetäjille

Operaatio Pelisäännöt

- tukee seurojen ohjaajien, nuorten ja heidän vanhempiansa yhdessä tekemiä sopimuksia oman seuran toiminnan järjestämisestä

Sporttigaala

- palkitsemme vuosittain menestyneitä urheilijoita ja seuroja sekä keskisuomalaisia kuntoliikkuja kuntakohtaisesti.

Projektit

Koulut liikkeellä - kulttuurit kohtaavat

* kaikille keskisuomalaisille koululaisille suunnatun projektin tavoitteena on luoda nuorille mahdollisuuksia monipuoliseen liikuntaan sekä kouluttaa nuoret itse järjestämään tapahtumia ja toimintoja mm.

- oppilasvastaavakoulutukset
- lopputapahtuma Hippoksella 2.6.-99
- monitoimipassi

URLInet (www.urli.org/)

* liikunnan ja urheilun verkkopalvelu, jossa mm. urheilutapahtumakalenteri, seurojen tiedotteita sekä linkkilista keskisuomalaisten seurojen kotisivuista.

Työllistämiprojekti

* auttaa urheilujärjestöjä saamaan uusia resursseja seuratoiminnan toteuttamiseen jo olemassa olevia työllistämiskeinoja hyödyntämällä.

Kirjanpidon työtori

Mikäli ette halua sijoittaa ohjelmiin, on Teillä mahdollisuus tulla tekemään kirjanpitoa Keski-Suomen Liikunnan koneella ja ohjelmilla sopivaa korvausta vastaan.

Lisätietoja antaa Hilka Kaipainen p. 014-3392117, sähköposti: hilkka.kaipainen@jiop.fi

Toimistopalvelut

Toimistolta saatavana:

- Lisenssit
- Seurasiirtolomakkeet
- Lajiliittojen ansiomerkkianomukset
- Suomen liikuntakulttuurin ja urheilun ansioristien ja –mitalien anomuskaavakkeet
- Kilpailulupa-anomukset
- Seuran perustamispaketti ja muutosilmoitukset (yhdistysrekisteri)
- Operaatio Pelisäännöt –materiaalia
- lasten liikunnan tukihakemukset (Liikkuva Iltapäivä, Operaatio Pelisäännöt)
- Operaatio Liikutus -materiaalia
- Doping-infoa

Hiihto	- harjoituspäiväkirjat - sääntökoelmat - tuloluettelot - osanottoilmoitukset - kilpailukalenterit - mitalit
Jääkiekko	- ottelupöytäkirjat
Koripallo	- kilpailupöytäkirjat
Kuntoliikunta	- kuntotapahtumat -kalenterit
Lentopallo	- pöytäkirjat - syöttöjärjestyslipukkeet - säännöt
Suunnistus	- SSL:n lomakkeet - tuloluettelot
Yleisurheilu	- pistetaulukot - kilpailupöytäkirjat - ilmoittautumislomakkeet - seuratoimintaopas - säännöt - kilpailukalenterit - mitalit - tilastot

Materiaalitiedustelut myös seuraavilta:

Jääkiekko:	aluepäällikkö Antti Hänninen, puh. 014-435 574, 0400-646 767
Koripallo:	aluepäällikkö Jarmo Lehtonen, puh. 014-652 333, 0400-205 854
Lentopallo:	aluekehittäjä Harri Tarvainen, puh. 0400-771 203
Pesäpallo:	Keski-Suomen Pesis, puh. 014-652 334, 050-5524 997
Jalkapallo:	SPL:n Keski-Suomen piiri, puh. 014-652 349

Mitalit ja palkinnot:

Palkintopaja,
Voionmaankatu 34, 40700 Jyväskylä
puh. 616 890, 040-559 9680

HUOMIO KILPAILUJEN JÄRJESTÄJÄT

Aineisto Keski-Suomen Liikunnan palstalle mieluiten sähköpostitse os. riitta.virinkoski@jiop.fi tai telefaxilla, 014 – 339 2144. Palsta ilmestyy kerran viikossa lauantaina tai sunnuntaina (viim. aineistopäivä edeltävä torstai) sanomalehti Keskisuomalaisessa. Ilmoittaminen on maksutonta. Palstalla julkaistaan mm. piirinmestaruus- tai aluekilpailukutsuja, tietoja koulutus- ja valmennustilaisuuksista ym. ajankohtaisia asioita. Lisätietoja: Keski-Suomen Liikunta/Riitta Virinkoski, puh. 339 2110.

P.S. Palsta löytyy internet-sivulta www.kesli.jiop.fi/

Käytä muistamisissasi
Keski-Suomen Liikunnan

Adressia

- muistamisiin
- kiittämisiin
- surunvalitteluihin

Hinta: 50 mk

Tilaa:

Keski-Suomen Liikunta
puh. (014) 339 2110

Ohjaaja- ja valmentajakoulutus

Keski-Suomen Liikunta järjestää SLU:n I-tason koulutusta seurojen ohjaajille ja valmentajille. Kurseja järjestetään sekä avoimina että tilauskursseina.

Lasten urheilun perusteet, 9 h

Jokaisen lastenohjaajan peruskurssi urheilun tavoitteista, periaatteista ja keinoista. Kuuluu lähes jokaisen lajiliiton koulutusohjelmaan.

Kurssin käyneet pääsevät mukaan valtakunnalliseen Nuori Suomi Klubiin.

Kohderyhmä: 7 -13 -vuotiaiden lasten ohjaajat

Kurssin sisältö: Lasten urheilun lähtökohdat, ohjaajan rooli, harjoituksen toteuttaminen ja suunnittelu.

Fyysisen harjoittelun perusteet, 15 h

Kurssi antaa perustiedot liikuntafysiologiasta ja selvittää elimistön kuormittamisen yleisiä vaikutuksia. Kurssilta saa malleja kestävyys-, voima-, nopeuden ja liikkuvuuden harjoittamiseen. Kurssin sisältö: harjoittelun perusperiaatteet, harjoittelun fysiologinen perusta, harjoittelun osa-alueet (voima-, kestävyys- ja nopeusharjoittelu) ja harjoitusmenetelmät.

Kohderyhmä: Valmentajat, joilla on jonkin verran käytännön valmennuskokemusta. Lisäksi kurssi edellyttää perustietojen hallintaa valmennusprosessista ja nuoresta urheilijasta.

Psyykkisen valmennuksen perusteet, 9 h

Kurssi antaa perustietoa psyykkisestä valmennuksesta sekä malleja ja esimerkkejä urheilijan henkisten voimavarojen kehittämiseksi. Kurssin sisältö: positiivinen ajattelu, itseluottamus, keskittymisen taito ja mentaalisen harjoittelun menetelmät.

Kohderyhmä: Valmentajat, joilla on jonkin verran käytännön valmennuskokemusta. Lisäksi kurssi edellyttää perustietojen hallintaa valmennusprosessista ja nuoresta urheilijasta.

Opettaminen ja taidon oppimisen perusteet, 9 h (uusi materiaali)

Kurssi antaa kokonaiskuvan oppimis- ja opettamistapahtumasta. Kurssilla käsitellään opetustapahtuman järjestämistä, oppimisympäristöä, taitojen

opettamista sekä oppimisen ja opettamisen periaatteita.

Kohderyhmä: Valmentajat, joilla on jonkin verran käytännön valmennuskokemusta.

Pe-la 24. – 25.9.1999 Kannonkoski, Piispala.

Kouluttajana Jouni Vatanen.

Nuorten urheilun perusteet, 9h

Kurssi hahmottaa urheilun arvoa kasvatuksessa, kehittää valmentajan vuorovaikutustaitoja, auttaa valmentajaa selkeyttämään omia tavoitteitaan ja ajankäyttöään. Kurssin käyneet pääsevät mukaan valtakunnalliseen Nuori Suomi -Klubiin

Kohderyhmä: 13-18 vuotiaiden nuorten valmentajat

Kurssitilaukset:

Keski-Suomen Liikunta, Riitta Virinkoski, puh. 339 2110. Kurssin hinta muodostuu seuraavasti: tuntihinta 250 mk/h sisältää opetuksen, lisäksi tulee 1 kirja/osallistuja á 30-50 mk sekä kouluttajan matkakulut ja mahdolliset päivärahat. Kurssille voi osallistua korkeintaan 20 henkilöä. Tilaaja hoitaa tilavaraukset ja mahd. tilavuokrat. Keski-Suomen Liikunta hankkii kouluttajan ja kirjallisen materiaalin kurssille. Esim. jos seurasta osallistuu 9 h kurssille 15 henkilöä, niin kurssihinta on alk. 180 mk.

Ilmoittautuminen ja peruutusehdot

Ilmoittautuminen kursseille viimeistään 10 päivää ennen kurssin alkua kirjallisesti aluetoimistoon, osoite Keski-Suomen Liikunta, Sepänkatu 4 B, 40100 Jyväskylä, telefax (014) 339 2144, Internet <http://www.kesli.jiop.fi>, sähköposti riitta.virinkoski@jiop.fi. Ilmoittautumislomakkeita voi tilata Keski-Suomen Liikunnalta, puh. 339 2110.

Peruutusehdot: Viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen tehdystä peruutuksesta peritään 50 % kurssimaksusta (sairastapauksessa lääkärintodistus esitettävä).

Lisätiedustelut:

Keski-Suomen Liikunta, Riitta Virinkoski-Lempinen, puh. (014) 339 2110.

Koulutusta 0-8 –vuotiaiden ohjaajille (Tosi Nuori Suomi)

Koulutus on tarkoitettu päivähoitohenkilöstölle, ala-asteen opettajille, iltapäiväkerhojen ohjaajille, seurojen pienten lasten ohjaajille ym. liikunnan täydennyskoulutukseksi. Kurssin käyneet pääsevät jäseniksi maksutomaan Nuori Suomi –klubiin, jonka jäsenet saavat klubietukortilla mm. VR:ltä 30 % alennuksen.

Kurssisisällöt

Virikkeitä alle kouluikäisten liikuntakasvatukseen (3 h)

Kurssilla sukellamme lapsen luonnollisen liikunnan ja leikin maailmaan. Opimme oman tekemisen ja kokemisen kautta. Kurssilta löydät uusia ideoita ja virikkeitä omaan työhösi. Tutuksi tulevat mm. ilmapallot, leikkivarjo ja nystyräpallot monipuolisina lasten liikuntavälineinä.

Alle kouluikäisten liikunnan perusteet (9 h)

Kurssi on tarkoitettu kaikille päivähoidon parissa työskenteleville. Kurssin tavoitteena on hahmottaa liikunnan merkitystä lapsen kehityksen osatekijänä, sekä liikunnallisen kehityksen lainalaisuuksia. Käymme läpi lapsen oppimisen ja ohjaamisen perusteet. Kurssi antaa valmiudet liikuntaohjelman suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä vinkkejä liikuntatuokioille.

Temppuillen taitavaksi (6 h)

Lapsi temppuilee tilaisuuden tullen jo luonnostaan: kiipeilee, hyppii, heiluu, pyörii, juoksee ja tasapainoilee. Kurssilla opimme harjoittamaan lapsen kehonhallintaa, perusliikkeitä sekä taito- ja kuntotekijöitä temppuilun keinoin. Opettelemme myös tavallimpien temppujen kehitysvaiheet ja avustuksen. Esittelemme ja etsimme useita eri temppuilun toteuttamistapoja sekä sisällä että ulkona. Telinearatamalleja soveltaen toteutat temppuilutuokion erilaisissa tiloissa ja erilaisin välinein.

Esiopetusta liikunnan keinoin (9 h)

Käymme läpi liikuntaa sosio-emotionaalisen ja kognitiivisen kehityksen tukijana. Liikuntaa käytämme mm. kielen ja matematiikan oppimisen toiminnallisena välineenä. Harjoitamme lapsen kehonhahmotusta, perusliikkeitä liiketekijöitä varioimalla sekä pohdimme lapsen ajattelun kehitystä ja uutta oppimiskäsitystä.

Seikkailuliikunta (6 h)

Kurssilla pohdimme lapsen laatua - kenelle seikkailuliikunta sopii. Seikkailuliikunnan pohjana käytämme perusliikkeitä. Seikkailu toimii apuna uusien asioiden oppimisessa.

Käsitlemme pelkoa ja jännitystä, turvallisuuskykyä ja kasvattajan roolia seikkailuliikunnassa. Käymme läpi seikkailupahtuman suunnittelua ja toteutusta, sekä käytännön esimerkkejä ja kokemuksia.

Pallotellen (6 h)

Kurssilla käydään sisä- ja ulkopalloilun aakoset läpi monipuolisesti ja leikkimielisesti. Opettelemme mm. vierittämään, heittämään, pompottelemaan, ottamaan kiinni sekä lyömään ja potkaisemaan palloa. Käytämme erikokoisia, -pintoisia, -painoisia ja -muotoisia palloja sekä erilaisia mailoja, kepejä, kauhoja ja muita halpoja ja hauskoja välineitä.

Nassikkapaini (3h)

Kurssilla opimme ohjatusti ja turvallisesti purkamaan tyttöjen ja poikien valtavaa energiamäärää. Nassikkapaini on vaihtoehto, joka toimii pienissäkin tiloissa. Nassikkapaini on luvallista kamppailua, puristamista, puristetuksi tulemistä, toisen koskettamista, tasapainoilua, koordinaation kehittämistä... Kurssilla pääset itse kokeilemaan liikkeitä ja otteita ja saat monia malleja erilaisista parikisailuista ja kamppailuista.

Viikarit veteen (3h)

Kurssilla käymme läpi uimahallikäynteihin ja käytännön järjestelyihin liittyviä asioita. Kurssi sisältää sekä aroille että rohkeille, 3-4 ja 5-6 -vuotiaille pikkuvuorokaudelle suunniteltuja tuokioita veteen totuttamisesta ja tutustumisesta. Opetuksen apuna käytetään erilaisia välineitä, mielikuvia, satuja, leikke-

jä ja lauluja.

Senioritansseja junioreille (3 h)

Iloisella ja toiminnallisella kurssilla käymme läpi rytmitajua, koordinaatiota ja ilmaisukykyä kehittäviä, päiväkotien ohjelmaan soveltuvia seurataksia. Tanssit ovat hyvää ohjelmistomateriaalia erilaisiin juhlatilaisuuksiin ja käyvät myös esimerkiksi mummo/vaari -toimintaan. Tansseihin liittyy usein tarina, joka helpottaa niiden oppimista.

Leikitellen luistimilla (3 h)

Kurssilla käymme läpi hyvältä luistimelta vaadittavat ominaisuudet. Harjoittelun aloitamme helpoilla, kävelen suoritettavilla alkeisharjoituksilla ja kehittelemme luistelutaitojamme lukuisilla eritasoisilla harjoitteilla, leikeillä ja peleillä. Sovellettuina monet pelit ja leikit sopivat toteutettaviksi sekä jallan että luistimilla, siis koko talven ajan keleistä riippumatta.

Sujuvasti suksilla (4 h)

Kurssilla käsitlemme mm. hiihtoa lasten perinteisenä ja monipuolisena liikuntalajina, tarkoituksenmukaisia hiihtovälineitä ja välineiden kunnostusta. Kokeilemme yhdessä suksille soveltuvia leikkejä ja harjoitteita.

Virikkeitä liikkuviin leikkeihin (3 h)

Kurssilla on vauhtia ja vipinää. Käytämme puolapuita monipuolisesti, tutustumme säkkiin ja sanomalehteen liikuntavälineinä, pistämme aistit liikkeelle ja kokeilemme erilaisia rentoutusvaihtoehtoja.

Avoimien kurssien hinnat

(sis. kirjallisen materiaalin)

- 3 h 150 mk/hlö
- 4 h 200 mk/hlö
- 6 h 250 mk/hlö
- 9 h 350 mk/hlö

Kursseihin liittyvät tiedustelut ja ilmoittautumiset sekä kurssitilaukset: viimeistään viikkoa ennen kurssin alkua Keski-Suomen Liikunnalle, Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä, puh. 339 2110, telefax 339 2144, e-mail: riitta.virinkoski@jiop.fi

Syksyn avoimet kurssit:

Pallotellen (6 h)

pe 24.9.1999 klo 9-15, Jyväskylä

Virikkeitä liikkuviin leikkeihin (3 h)

ke 27.10.1999 klo 14-17, Jyväskylä

Liikunnan tietotaitopörssistä uusia ohjaajia/valmentajia seuroihin

www.urli.org/tietotaito/

Liikunnan Tietotaitopörssi on internetissä oleva valtakunnallinen liikunnan alalla opiskelevien sekä ammattilaisten rekrytointipalvelu. Se on suunniteltu palvelemaan kaikkia suomalaisia urheilujärjestöjä sekä esim. kuntien liikuntatoimia.

Liikunnan Tietotaitopörssi (<http://www.urli.org/tietotaito/>) ylläpitää niiden Jyväskylän yliopiston liikunta- ja terveystieteellisessä tiedekunnassa tai eri urheiluopistoissa opiskelevien sekä jo valmistuneiden liikunnan "ammattilaisten" yhteystietoja, jotka haluavat toimia liikuntajärjestöissä esimerkiksi ohjaajina, valmentajina tai vaikkapa saada aiheen opinnäytetyölleen.

Liikunnan Tietotaitopörssistä seurojen, alueiden sekä lajiliittojen on helppo rekrytoida opiskelijoita tai jo valmistuneita mukaan toimintaansa. Myös muut liikuntajärjestötoiminnasta

Tietotaitopörssin palvelut:

1. Avoin mahdollisuus ilmoittautua tietotaitopörssiin
2. Avoin mahdollisuus etsiä henkilöitä pörssistä
3. Mahdollisuus saada käyttöoikeus pörssin ilmoittelusivulle (100 mk/vuosi)

Tietoa voi hakea

1. Toimialan (lasten ja nuorten liikunta, harraste-, terveys- ja työpaikkaliikunta ja kilpa- ja huippu-urheilu) mukaan
2. Lajin mukaan
3. Toiminta-alueen mukaan

Liikunnan Tietotaitopörssi laajenee riippuen käyttötarpeista.

kiinnostuneet voivat jättää tietonsa pörssiin.

Toimimalla järjestökentässä opiskelijat lisäävät ammattitaitoaan ja näkemyksiään liikunnan eri kentästä ja luovat kanavia myös tuleviin työpaikkoihin. Järjestöt saavat kontaktin potentiaaliin työntekijöihin, lisää aktiivi-

sia toimijoita, uusia tuulia toimintoihin ja uusia mahdollisuuksia toiminnan kehittämiseen (esim. opinnäytetöiden avulla). Jyväskylän yliopistossa yhteistyötaho on Liikuntayhdistys ry.

Lisätietoja:

Keski-Suomen Liikunta
puh. 339 2100

URLInet
www.urli.org/

Haluatko tiedottaa seurasi asioista helposti omalla internet-sivulla ja julkaista tapahtumasi maakunnallisessa tapahtumakalenterissa ?

Keski-Suomen Liikunta koordinoi URLInet -nimistä verkkopalveluhanketta, jonka tarkoituksena on auttaa seuroja tiedottamaan internetissä sekä mahdollistamaan seuroille edullisen tavan tehdä omat internet-kotisivut.

Palvelu on maakunnallinen, joten se palvelee kaikkia keskisuomalaisia seuroja. Palvelun vuosimaksu on 400 markkaa, jolla seura saa oman internet-sivun, sähköpostiosoitteen sekä valmiit palvelussa jo olevat tiedottamisen välineet kuten tiedotuspalstan, tapahtumakalenterin, koulutuskalenterin, edellä esitellyn tietotaitopörssin sekä tulospalvelun. Palvelu ylläpitää myös listaa kaikista keskisuomalaisista internetissä olevista seuroista.

Urlin jäsenet vuonna 1998: SPL:n Keski-Suomen piiri, TUL:n Keski-Suomen piiri, Keski-Suomen Pesis, Koripalloliiton Keskinen alue, Keski-Suomen Ilmailijat, Jyväskylän Kenttäurheilijat, Jyväskylän Kuntoliikunta, Jyväskylän Naisvoimistelijat, Jyväskylän Pallokerho, Jyväskylän Seudun Jaguaarit, KENSU, Tikkakosken Suunnistajat, Jämsän Retki-Veikot, Jämsän Kiekko-Sudet, Haapamäen Urheilijat, Palokan Kiekko, Palokan Naisvoimistelijat, Vaajakosken Terä, Vaasan Salama, HoNsU, Koripalloliitto/erotuomarit, Koululiikuntaliitto, Kuntourheiluliitto/Kunnon Verkko.

Kysy lisää Petri Lehtorannalta puh. (014) 339 2112.

FANTATZIA -LEIRI

9-13 -vuotiaille Piispalassa 8.-12.6.1999

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminnallinen Fantazia -leiri kaikille 9-13 -vuotiaille tytöille ja pojille järjestetään toista kertaa Piispalan leirikeskuksessa. Kaikilla leiriläisillä on mahdollisuus tutustua uusiin, ehkä vieraampiinkin lajeihin kuten ilma-aseammuntaan, golfiin, tennikseen ja joussiammuntaan. Mukana myös autourheilua (mahdollisuus päästä jopa ralliauton kyytiin). Leiri huipentuu viimeisen päivän seikkailuun ja illalla pidettävään discoon. Leiri koostuu yleisleiristä sekä lajileireistä.

YLEISLEIRI

Mielenkiintoinen kokonaisuus jossa on mahdollisuus saada elämyksiä mm. kädentaidoista, musiikista, erätaidoista, ilmaisutaidoista ja liikunnasta. Lisätietoja Piispalasta puh. (014) 451 551.

LAJILEIRIT

Hiihto

Tutustumista hiihdon eri kesäharjoittelumuotoihin, kuten rullasuksihiihtoon, soutu- ja saunaharjoitteluun. Luvassa myös vaellusseikkailu vaihtelevissa maasto-olosuhteissa. Lisätietoja: Mari Peltola puh. 050-585 7276.

Yleisurheilu

Yleisurheilu sisältää tutustumista yleisurheilun hyppy-, heitto- ja juoksulajeihin. Leiri tarjoaa hauskoja lajisovelluksia ja huipentumana iloiset leirikisat. Lisätietoja: Elina Holopainen puh. (014) 612 723, 040-702 1118.

Futisleiri

Futisleiri sisältää leikkejä, liikuntaa ja jalkapalloa sopivassa suhteessa. Lisätietoja: Piispala puh. 451 551

Jääkiekko

Jääkiekkoleiri sopii kaikilla lajista kiinnostuneille tai sitä seuraaville nuorille. Leiri tarjoaa monipuolista liikuntaa ja urheilua jääkiekon ympärillä. Lisätietoja: Hannu Lemmetyinen puh. 040-546 9170.

HUOM! Myös lajileiriläiset osallistuvat yleisleirin ohjelmaan mm. kädentaitoihin, musiikkiin, iltaohjelmaan ja seikkailuun...

Hinta 470 mk (sisarus 390 mk)
Ilmoittautuminen 14.5. mennessä Piis-

palaan. Ilmoittautumisen yhteydessä kerro, jos leirille tullessasi tarvitset linja-autokuljetusta ja mistä tulet kyytiin. Kuljetus toteutetaan vähintään 30 hengelle. Paluu omilla kyydeillä.

LINJA-AUTOREITTI:

Tiistaina 8.6. lähtö Jyväskylästä klo 9.00 (40 mk), Äänekoskelta klo 9.40 (30 mk), Saarijärveltä klo 10.10. (20 mk), perillä Piispalassa klo 10.40.

Lisätietoa Piispalan kurssi- ja leirikeskus puh. (014) 451 551.

P PalkintoPaja

*mitalit·pokaalit·lautaset·plaketit
patsaat·kangasmerkit·viirit
pinssit·solmioneulat...*

Voionmaankatu 34, 40700 JYVÄSKYLÄ
Puh./fax (014) 616 890, GSM 040 559 9680

KESKI-SUOMI

– Liikkuvan lapsen maakunta

Lasten liikunnan ja hyvinvoinnin puolesta puhuva Nuori Suomi on kristallisoitunut visionsa muotoon ”**Suomi – Liikkuvan Lapsen Maa**”. Keski-Suomessa voidaan sama visio kirjoittaa muotoon ”**Keski-Suomi – Liikkuvan Lapsen Maakunta**”.

Liikkuvan lapsen maassa ja maakunnassa jokainen lapsi liikkuu useita tunteja päivittäin. Vision saavuttaminen edellyttää parannusta kolmessa suuressa asiakokonaisuudessa: lasten liikunnan arvostuksessa, lasten liikuntaolosuhteissa ja toiminnan järjestämisessä.

Lasten liikkumisen arvostus

Lasten liikkuminen on arvo sinänsä. Lapsen liikkumisessa on keskeistä lapsen kokonaisvaltainen kehittyminen ja kasvaminen. Olennaista ei ole, kehittykö lapsesta vuosien tai peräti vuosikymmenien saatossa mainetta niittävä urheilusankari, vaan olennaista on tämä päivä ja se hetki, jolloin lapsi kohtaa ohjaajan ja odottaa intoa täynnä hänen opastustaan.

Lapsen liikunnassa kannattaa elää tätä päivää – ei kaukaista ja arvoituksellista tulevaisuutta.

Yhteiskunnalliseen arvostukseen vaikuttaa suoraan korkeassa asemassa olevien päättäjien asenne. Myönteisiä esimerkkejä lasten liikunnan arvostajista ovat opetusministeri Olli-Pekka Heinosen ja Valtion liikuntaneuvoston puheenjohtajan Jari Koskisen valinnat: Olli-Pekka Heinonen on valtakun-

nallinen Nuori Suomi ry:n puheenjohtaja ja Jari Koskinen puolestaan on hankkeen ”Häme – Liikkuvan lapsen maakunta” keulahahmo.

Lapsille arkipäivän liikuntapaikkoja

Kun halutaan lasten liikkuvan tunteja päivittäin, on leikin ja liikunnan oltava luontainen osa lapsen arkipäivää. Tämä edellyttää kunnilta uudenlaista asennoitumista leikki- ja liikuntapaikkojen suunnitteluun ja rakentamiseen.

Päiväkotien ja koulujen pihat, kortteli- ja puistokentät sekä muut lähiliikuntapaikat ovat tärkeä osa lapsen elinpiiriä. Liian usein lapsille rakennetut paikat ovat käytössä vain osan vuorokaudesta ja toimivien liikuntapaikkojen portit suljetaan illoiksi ja viikonlopuiksi.

Viihtyisät olosuhteet houkuttelevat lapsen liikkumaan huomaamatta. Par-

haimmillaan lähiliikuntapaikka on seutukunnan asukkaiden yhteinen koontumis- ja viihtymispaikka sekä lasten ja vanhemman polven kohtaamispaikka.

Kuntien talouden heikentyessä on liikuntapaikkojen käyttö tullut yhä useammin maksulliseksi: Nuori Suomi suosittaa, että lasten ja nuorten parissa tehtävää vapaaehtoistyötä arvostetaisiin siten, että alle 17 vuotiaiden liikuntapaikkavuorot olisivat maksuttomia.

Seuratoiminta monipuoliseksi ja vastaamaan lapsen odotuksia

Lapset ovat erilaisia: toinen on suuri ja vahva, toinen pieni ja heikko. Liikunnan riemun ja onnistumisen elämyksen soisi olevan kaikkien ulottuvilla riippumatta lapsen sen hetkisestä fyysisestä kehitystasosta tai liikunnallisesta taitotasosta.

Lapsen kuva maailmasta välittyy osin kehon kautta. Päiväkodissa tai –kerhossa sekä alle kouluikäisten Liikuntaleikkikoulussa lapsi tutustuu kehoonsa ja oppii liikunnan perusteet leikin keinoin.

Opetusministeriön tukema Liikkuva Iltapäivä (toiminnallinen iltapäivä, turvallinen iltapäivä) on tärkeä askel kohti jokaisen lapsen päivittäistä liikuntaa. Iltapäiväkerhoja on syntynyt ja syntyy nyt nopeaan tahtiin kaikkialla Suomessa monen eri tahon yhteistyönä. Suomalaisessa turvallisen iltapäivän mallissa lepää päävastuu ainakin toistaiseksi kansalaisjärjestöjen aktiivisuuden varassa.

Vaikka iltapäiväkerhoille onkin jaossa Opetusministeriön kannusterahaa, vaatii toiminnan vakiintuminen valtiotason ja kuntien nykyistä huomattavasti suurempaa panosta. Näin perustavaa laatua oleva lasten yksinäisyyttä vähentävä ja turvallisuutta lisäävä toiminta ei voi tulevaisuudessa olla niin paljon kuin nyt epävarman vapaaehtoistyön varassa.

Urheiluseuratoiminnassa on lasten seurassa viihtymisen kannalta tärkeää, että jokainen ohjattuun liikuntaan hakeutunut lapsi tuntee olevansa tervetullut ja häntä kohdellaan liikuntataidoistaan riippumatta tasavertaisesti muihin lapsiin verrattuna. Nuori Suomi onkin nostanut tasavertaisuuden lasten liikuntaryhmien sisäisten keskustelujen keskeiseksi aiheeksi

yhdessä leikinomaisuuden kanssa. Tavoitteena on, että jokaisessa lapsiryhmässä käydään oman toiminnan sisältöä ja tavoitteita koskeva sopimusneuvottelu eli pelisääntökeskustelu.

Operaatio Pelisäännöt virittää keskustelut niin ryhmän ohjaajan ja lasten kuin ryhmän ohjaajan ja vanhempien välille. Keskustelua helpottavaa materiaalia on tilattu valtavia määriä; lasten omia pelisääntötauluja on lähetetty yli 60 000 kpl. Ryhmissä ja urheiluseuroissa käytävien keskustelujen tuloksena odotetaan seuratoiminnan muuttuvan vastaamaan entistäkin paremmin lasten ja heidän vanhempiensa odotuksia.

P.S. Pohdittavaksi: Kuka on lasten liikunnassa päähenkilö?

Seppo Rehunen Keski-Suomen Liikunnan järjestämässä Operaatio Pelisäännöt -illassa 24.3.

Lisää liikettä lapsille lähes 2 miljoonalla markalla

Opetusministeriö ja Nuori Suomi käynnistivät tammikuussa lasten liikunnan kehittämisohjelman, jonka tavoitteena on paikallistoimintaa tuemalla lisätä lasten liikkumista. Paikallistukihakemuksia tuli yli 1400, mikä osoittaa lasten liikunnan kehittämistarpeen olevan suuri. Tukea hakeneet hankkeet liikuttavat 145 000 lasta. Tuella halutaan lisätä lasten päivittäistä liikkumista, toiminnan lapsilähtöisyyttä ja vähentää yksinäisiä iltapäiviä. Opetusministeriö ja Nuoren Suomen pääyhteistyökumppanit Silja Line, Sonera ja Kesko sekä Tapiola – yhtiöt jakoivat tiistaina 4.5. tukea 355 paikalliselle hankkeelle yhteensä 1.884.000 markkaa ja viestintävälineitä 35 hankkeelle.

Liikunta vauhdittaa lasten iltapäivätoimintaa

Lasten iltapäivätoiminta kasvaa maassamme hurjaa vauhtia. Hakemuksista on nähtävissä, että lasten asiaa on mietitty ja sen tärkeys on tunnustettu. Yksinäisiin iltapäiviin halutaan muutosta. Lasten liikunnan innoittamana syntyy jatkuvasti uutta iltapäivätoimintaa ja sen avulla haetaan lisäpotkua jo toiminnassa olevien iltapäivien sisältöön.

Jälkkäri sai valtakunnallista huomiota

Keski-Suomessa iltapäivätoiminnan kannusterahoja jaetaan 16 hankkeelle ja seuratoiminnan kannusterahoja 5 hankkeelle. Jyvässeudun Jälkkäritoiminta palkittiin valtakunnallisesti 30.000 markalla. Jyväskylän Jälkkäri-hanke on tulevaisuuden työajat huomioonottava iltapäivätoimintamalli. Jälkkäriissä liikunta on tärkeä osa toimintaa, jota pyritetään yhteistyössä useiden urheiluseurojen kanssa. Tarkoitus on, että perheillä olisi iltaisin enemmän yhteistä aikaa, kun lasta ei tarvitse viedä harrastamaan. Hankkeen vastuuhenkilönä toimii Riitta

Palkintojaan pokkaamassa Pihitputaan Ploki

Rajala-Sillander, joka on ollut alusta asti ideoimassa toimintaa. Hän korostaa toiminnan seutukunnallisuutta ja sitä, että toiminnassa on mukana parikymmentä eri tahoa.

Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kaikki seudun koulut olisivat mukana iltapäivätoiminnassa. Riitta Rajala-Sillander sanoo, että ”tärkeintä olisi, että kaikilla kouluilla olisi sama tieto hankkeesta ja että he tukisivat sitä.

Jälkkäri on yhteinen asia - se on osa kunnan lapsipolitiikkaa”. Hankkeessa on aktiivisesti mukana Jyväskylän Yliopiston liikuntakasvatuksen laitos. Opiskelijat suorittavat osan tutkinnostaan työharjoittelujoina Jälkkäriissä. ”Näiden uusien opettajien avulla saadaan tulevaisuudessa aikaan systemmin uudistus, jolloin kouluista tulee avoimia toimintakeskuksia, missä lapset viihtyvät ja harrastavat” uskoo Riitta Rajala-Sillander.

Iltapäivätoiminnalle kova kysyntä

Lapset haluavat liikkua iltapäivisin. Lapset tarvitsevat iltapäivätoimintaa, jotta yksinäiset iltapäivät vähenisivät. Liikunta on kysytty iltapäivätoiminnan muoto. Tässä on uusi, mielenkiintoinen haaste seuroille. Miten järjestää lisää liikettä lasten iltapäiviin ja samalla saada lisää lapsia mukaan seuran toimintaan? Jotkut asiat voivat asettaa esteitä, mutta moniin on löydettävissä myös vastauksia.

Haasteeseen kannattaa tarttua! Tarvittaessa saat myös tukea toiminnan käynnistämiseen ja toteuttamiseen. Keski-Suomen Liikunta järjestää koulutustilaisuuksia niin toiminnan käynnistäjille kuin ohjaajillekin. Soittaa saa milloin vaan, jolloin voimme yhdessä etsiä toimintamuotoja.

Tai jos sinulla on hyviä ideoita muillekin välitettäväksi, soitele. Laitetaan hyvät ideat kiertoon.

Lisäksi kannusterahaa on jälleen syksyllä jaossa varsin merkittävät summat. Hakemuslomakkeita saa toimistoltamme. Elokuun lopulla päättyvässä haussa on todella suuret mahdollisuudet saada kannusterahaa toiminnan toteuttamiseen. Mitä enemmän Keski-Suomesta tulee hakemuksia, sitä enemmän meillä on jaettavaa, parhaimmillaan yli 100 000 mk. Joka tyttöä ja poikaa liikuttavat iltapäivähankkeet ovat todella vahvoilla.

Lisätietoja KeSLin toimistolta Eeva-Liisa Tilkaselta, p. 3392 115.

Muut iltapäivätoiminnan palkitut

Pihtiputaan Ploki – pallotemppukoulut ja tiikerikoulut,	9 000,-
Pihtiputaan Sporttis,	6 000,-
Luhangan kunta,	5 000,-
Vitikkalan ala-aste, Jämsä – koululaisten iltapäiväkerhot,	5 000,-
Hankasalmen Hanka - koululaisten iltapäivätoiminta,	3 000,-
Jämsänkosken kaupunki, Nuorten työpaja – mielekästä kesäliikuntaa nuorille,	3 000,-
Keski-Palokan koulu - Alligaattorit,	3 000,-
Oravasaaren Nuorisoseura, JKL mlk - liikkumisen ja yhdessäolon ilo,	3 000,-
Kangasahon kyläyhdistys, Karstula – Hyrinän liikuntakerho,	3 000,-
Kivelän koulu /harjaantumisloukka, Keuruu - paini harrastuksena,	3 000,-
Kivijärven Kivekkäät – iltapäivätoimintaa lapsille,	3 000,-
Korpilahden Pyrintö - liikuntakoulut,	3 000,-
Suolahden koulunkäyntiavustajat – erityislasten liikkuva iltapäivä,	3 000,-
Kankaisten kyläseura, Toivakka – kovaa peliä Kankaisilla,	3 000,-
Jurvansalo-Soliskylän kyläyhdistys, Viitasaari – koululaisten iltapäiväkerho,	3 000,-
Äänekosken kaupunki – liikunnallinen viikkokerhotoiminta,	3 000,-

Urheiluseurat kuhisevat lapsilähtöisiä hankkeita

Seuratoiminnan hankkeiden suuri määrä ja niiden sisällöistä kumpuavat muutoksen tuulet kertovat, että urheiluseuroissa käydään vilkasta keskustelua lapsille järjestetyn urheilutoiminnan lähtökohdista. Hakemuksista kävi ilmi, että toiminta halutaan viedä lähelle lasta. Toiminnan halutaan tapahtuvan lapsen ja perheen ehdoilla, molempia osapuolia kuunnellen.

Urheiluseuratoiminnan 117 hankkeelle jaettiin paikallistukea yhteensä 616.000 markkaa. Valtakunnallisella tuella palkittavat hankkeet ovat hyviä esimerkkejä lapsilähtöisestä liikunnasta. Valtakunnallista tukea saivat Lahden Hiihtoseuran Talviolympialaiset, Jymy-Pesiksen Urheilukoulut, Maila-Jussien Pelisääntöilta, Pallo-Iirojen Jalkapallon leikkimaailma sekä Tampereen Pyrinnön Liikuntakoulut.

Soneran "lapsen ääni kuuluu" kannusteet

Soneran "Lapsen ääni kuuluu" -kannusteet jaettiin seuroille, jotka ovat esimerkillisellä viestinnällään vieneet liikkuvien lasten asiaa eteenpäin. Valtakunnalliset kannusteiden saajat olivat PK-37 Iisalmi, Toholammin Urheilijat ja Raja-Karjalan Suunnistajat Lappeenrannasta.

Urheiluseuratoiminnan paikallistuen saajat Keski-Suomessa

Jyväskylän Seudun Jaguaarit /Korttelienkifutis,	5000 mk
Äänekosken Huima / Hiihtokoulu,	2000 mk
Koripalloa ja elämyksiä, Hongikon Nuorisoseuran Urheilijat,	2000 mk
Keuruun Kisailijat + korttelitapahtumat,	5000 mk
Jyväskylän Kenttäurheilijat, Lasten urheilukerho,	2000 mk

Soneran "lapsen ääni kuuluu" -palkitut Keski-Suomessa

Koripalloa ja elämyksiä, Hongikon Nuorisoseuran Urheilijat
Jämsän Retki-Veikot
Kyyjärven Kyky, Yleisurheilu- ja liikuntakoulu

Lasten liikunnan paikallistukea jaetaan seuraavan kerran 4.10.1999. Hakuaika päättyy 31.8.1999 ja hakulomakkeita voi tilata Nuoresta Suomesta.

Lisätietoja:
Eeva-Liisa Tilkanen, Keski-Suomen Liikunta ry

Seuroihin ja liikunnan eri kentille uusia resursseja

Keski-Suomessa on työttömiä n. 20 000. Liikunnan kenttä on erittäin laaja ja tekemätöntä työtä riittää. Jotta työttömille pystyttäisiin antamaan työtä ja elämänlaatua ja toisaalta seuroihin ja muihin liikuntaa järjestäviin tahoihin saamaan lisää toimijoita, on **Eeva-Liisa Tilkasen** toimesta käynnistetty koko Keski-Suomen kattava liikunnan työllistämisprojekti.

Aiemmin Keski-Suomessa työllistämisprojekteja ovat toteuttaneet Jyväskylän kaupungissa ja maalaiskunnassa TUL:n käynnistämä Lete-projekti, Äänekosken Huiman Lete-projekti sekä Jämsänkosken kaupungin liikunnan työllistämisprojekti. Näistä Lete-projektit Huiman ja Jyväskylän kaupungin osalta jatkuvat edelleen. Nyt käynnistyneen projektin myötä palvelut on tarkoitus ulottaa kaikkien asiasta kiinnostuneiden keskisuomalaisten ulottuville.

Seuroilla on erilaisia mahdollisuuksia palkata ihmisiä töihin, mm. yhdistelmätuella pitkäaikaistyöttömiä, työmarkkinatuella tai harjoittelurahalla työharjoittelijoita ja oppisopimuksella ammattitutkintoa suorittavia. Työttömiä voi palkata mihin tehtäviin tahansa, mihin työllistettäviltä kiinnostusta ja osaamista löytyy. Työllistämismuodosta riippuu, tuleeko seuralle kustannuksia. Useimmassa tapauksessa työllistäminen ei maksa seuralle mitään.

Mualla toteutetut projektit ovat osoittaneet, että tämän kautta voidaan saada mitä erilaisimpia kivoja tulok-

sia aikaan. Mm. seuroihin työllistetyt ovat vapauttaneet vapaaehtois- ja harastepohjalla seuroissa toimivien mahdollisuuksia toimia heitä enemmän kiinnostavissa tehtävissä kuten valmennuksessa ja ohjaamisessa. Vapaaehtoistyö ei siis sammunut, mutta se voi

seuratyöntekijän avulla tehostua. Työllistämisen kautta on saatu myös aloitettua uusia toimintamuotoja, joiden toteuttaminen muuten olisi ollut mahdotonta, mistä yleisin esimerkki lienee koululaisten iltapäivätoiminnan käynnistäminen.

TYÖTÄ LIIKUNNASTA –työllistämisprojekti Keski-Suomessa

Helmikuussa -99 käynnistyneen Työtä Liikunnasta -projektin työnsuunnittelijaksi Keski-Suomen Liikuntaan on 1.3.99 alkaen palkattu **Laura Viitanen**. Lauralla on jo aikaisempaa kokemusta mm. työttömien koulutus- ja aktivointiprojektin vetämisestä sekä työnhakukouluttajana toimimisesta.

Projektin tavoitteena on löytää uusia keskisuomalaista liikunnan työpaikkoja, joihin työttömiä työllistetään ja koulutetaan.

Laura apunaan Keski-Suomen Liikunnan muu henkilökunta tiedottaa ja markkinoi projektia, opastaa työnantajia työnantajavelvoitteiden hoitamisessa ja on tarvittaessa mukana työpaikkahaastatteluissa.

Keskisuomalaisille urheiluseuroille kohdistettuja info- ja keskustelutilaisuuksia Työtä Liikunnasta -projektista sekä koululaisten iltapäivätoiminnasta järjestettiin huhti-toukokuun aikana viidellä paikkakunnalla. Tietoa saamaan ja myöskin tietoa antamaan oli saapunut eri seurojen ja jaojien henkilöitä sekä kuntien liikuntasihteereitä

Yhä uudelleen ja uudelleen todettiin, että seuroissa on valtavasti työtä ja liian vähän työn tekijöitä. Seurojen haaluus ottaa työharjoittelijoita työ-

*Ohjaaja, kirvesmies, ompelija, toimistotyöntekijä...
markkinoija, leikkittäjä, apuopettaja, järjestelijä...*

markkinatuella sekä työllistää pitkäaikaistyöttömiä yhdistelmätuella vahvistuu tiedon lisääntymisen myötä. Työllistettävät harjoittelijat ja pitkäaikaistyöttömät löytyvät kaikkein parhaiten joko omasta tuttavapiiristä tai sanaa kierrättämällä.

Avoimin mielin,
kuuntelemalla, ihmisiä
tapaamalla ja mielikuvitusta
käyttämällä työllistäminen ja
työllistyminen on helpompaa
ja antoisampaa.

Yksityiskohtaisten tietojen ja ohjeiden antaminen keskusomalaisille seuroille ja työnhakijoille ei ole helppoa, koska alueen työvoimatoimistot noudattavat erilaisia linjauksia esim. työllistämisen- ja harjoittelujaksojen pituudesta, työllistymistä edeltävän työttömyysjakson pituudesta jne.

Projekti on työllistänyt tähän mennessä yhden pitkäaikaistyöttömän yhdistelmätuella Suomen Palloliiton Keski-Suomen piirin toimistoon sekä työharjoittelijat Jyväskylän Kirin Junioreihin sekä Keski-Suomen Liikunnalle Koulut liikkeellä – Kulttuurit kohtavat –projektiin.

Työpaikkoja löytyy mielikuvitusta käyttämällä ja yhteistyötä tekemällä. Erittäin hyvänä esimerkkinä mainittakoon seuraava:

Yhdistelmätuella palkataan pitkäaikaistyötön erään rekisteröimättömän asukasyhdistyksen kuntosaliin heti kun haastattelut on suoritettu ja valinta tehty.

Urheiluseura hoitaa työnantajavollisuudet, asukasyhdistys ja seura tekevät keskinäisen sopimuksen, työllistetty saa mahdollisesti tarvittavan koulutuksen työhönsä ja asukkaat pääsevät ohjatusti ja valvotusti käyttämään omaa kuntosaliaan

SPL:n Keski-Suomen piiri hyödyntää työllistämismahdollisuuksia

Suomen Palloliiton Keski-Suomen piiri sai huhtikuun puolessa välissä uutta ilmettä, kun **Kirsi Konttinen** aloitti piirissä työt yhdistelmätuella. Piiri johtaja **Esko Hietikko** hyödynsi jälleen pitkäaikaistyöttömien työllistämismahdollisuutta, mitä hän on hyödyntänyt menestyksellä jo aikaisemminkin.

Lähinnä toimistosihteerin hommia hoitava Kirsi löysi työvoimatoimistosta tiedon avoimesta työpaikasta, haki sitä ja sai sen. Tätä ennen hän oli ollut työttömänä yli kaksi vuotta, joten yhdistelmätuki oli mahdollinen. **Laura Viitanen** toimi tässäkin työllistämistapauksessa yhteyshenkilönä kaikkien osapuolten välillä.

Ensimmäiset viikot työpaikalla ovat kuluneet lähinnä työhön totuttelemisessa. ”Tämä on minulle ensimmäinen toimistoalan työpaikka ja hyvin on mennyt. Kaikki on joka päivä uutta ja mielenkiintoista”, hän kertoo. Pelaajasiirrot, laskutukset ja rekisterit alkavat jo tulla tutuiksi, mutta jalkapallon säännöistä ei Kirsiillä ole käsitystäkään.

Kirsin kokemukset liikunnasta rajoittuvat lähinnä koulun liikuntatunteihin, mutta hän ei pidä sitä minään esteenä. ”Ehkä minulla on jotain muuta tarjottavaa tälle toimistolle.” Valtio-opin opiskelut yliopistolla vaihtuivat työttömyyteen ja työvoimakoulutukseen. Kirsi on

luonnollisesti iloinen siitä, että hän sai töitä. Pitkän työttömyyden jälkeen työ tuntuu mukavalta. Seuraavan työpaikan etsiminen on aina helpompaa, kun on olemassa työtodistus, jota näyttää mahdolliselle työnantajalle. ”On parempi, että on tehnyt jotain, vaikka siivonnut, sen sijaan että olisi ollut kokonaan tekemättä mitään.”

Esko Hietikolla on itsellään vankka kokemus työllistetyistä. Aikoinaan hän oli töissä Tampereen kaupungilla työllistettyjen ”johtajana”. Kahden vuoden aikana hän oli tekemisissä lähes kolmensadan eri työllistetyn kanssa, joten jo pelkästään historiansa puolesta hän suhtautuu työllistettyihin myönteisesti.

Tilanne on parantunut Eskon Tampereen ajoista, sillä silloin tukea työllistämiseen sai vain puoleksi vuodeksi. Juuri kun lyhytaikainen työntekijä oli oppinut talon tavat, hän vaihtuikin jo uuteen. Nyt tuen aika on pidentynyt kaksinkertaiseksi. SPL:n Keski-Suomen piiri saa pitää Kirsin itsellään vuoden päivät. Ehkä sinä aikana Kirsi käy katsoomassa elämänsä ensimmäisen jalkapallo-ottelun.

Maria Nummela

Lisätietoja:

Keski-Suomen Liikunta ry
Työtä Liikunnasta –projekti
Laura Viitanen, työsuunnittelija
Sepänkatu 4 B, 40100 Jyväskylä.
Puh. 014-3392 116 tai 050-3671 521,
email: laura.viitanen@jiop.fi.
<http://www.kesli.jiop.fi/tyollisyys>

Tähän on valmistauduttu jo kauan: Koulut liikkeellä -massatapahtuma 2.6 Hippoksella

Joka kevät lukuvuoden viimeisenä keskiviikkona voi suuren osan Keski-Suomen koululaista ja opettajista tavoittaa Jyväskylän Hippokselta. Koulut liikkeellä – projektin vuositaisesta lopputapahtumasta on muodostunut perinne. Tänäkin vuonna jo 8 000 koululaista on ilmoittautunut mukaan.

Luvassa on musiikkia, tanssia, ilmaisutaitoa, näyttelyitä ja liikuntaa todella paljon. Yhdessä päivässä tuskin ehtii käydä kokeilemassa kaikkea sitä, mitä seurat ja järjestöt tarjoavat tapahtuma alueella tapahtuma päivänä. Tämä ei

ole pelkästään kulttuuri- tai liikunta-tapahtuma, kuten moni muu vastaava tapahtuma. Kaikki mahdollinen on pyritty sekoittamaan niin, että kaikille löytyy varmasti jotakin uutta ja vanhaa.

Aamulla 9.30 toimintapisteet ja ”kilpalajien” turnaukset pyörähtävät käyntiin ja meno jatkuu aina kello 23 asti diskon ja Rasmuksen tahdittamana. Välille jäävä aika on täynnä toinen toistaan mielenkiintoisempia pieniä ja suuria tapahtumia, joista muodostuu yksi suuri Tapahtuma.

Mukaan pääsee vielä niin osallistumaan tapahtumaan kuin esittelemään omaa juttuansa. Kaikki tapahtumasta kiinnostuneet, ottakaa yhteyttä Eeva-Liisa Tilkaseen, p. 014-339 2115 tai 050-591 7963.

Pyöritään, juostaan, katsotaan, kuunnellaan, lauletaan, eläydytään, maallataan, heitetään, hikoillaan, nauretaan, nautitaan ja tullaan uudelleen mukaan seuraavalla kerralla vieläkin suuremmalla porukalla.

Maria Nummela

Olipa kerran opettaja, joka sisäisti periaatteen

Keskiviikkona 21.4 Kortepohjan koulun liikuntasalissa on tungosta. Koulun oppilaiden lisäksi suuri joukko vanhempia ja sisarusia on saapunut suureen ”Jotakin erilaista – Something different” tanssitapahtumaan, joka järjestetään nyt kolmannen kerran. Hermostunutta kikatusta ja supinaa kuuluu kaikkialta. Monelle kyseessä on ensimmäinen kerta tanssia suuren yleisön edessä. Mukana on kaiken ikäisiä koululaisia ja myös harjaantumisloukan oppilaita. Liikkumisen riemu ja tunne onnistumisesta näkyy pienten ja suurempien kasvoilta. Musiikki soi ja lavalla käy kaiken kaikkiaan 13 ryhmää, joista pienimmässä on 2 tyttöä ja suurimmassa peräti 56 oppilasta, jotka saivat lopulta koko salin jumppaamaan samaan tahtiin.

Kortepohjan koulu toimii esimerkilliseksi. Koulut liikkeellä – projektin tarkoituksena on saada oppilaat tekemään itse muille oppilaille. Opettaja **Tiina Rintala** on sisäistänyt Koulut liikkeellä – projektin periaatteet, joiden perimmäinen ajatus on saada oppilaat itse huolehtimaan koulunsa asioista ja järjestämään tapahtumia yms. Opettajien roolina on auttaa mikäli oppilailla on ongelmia ja ohjata toimintaa oppilaiden ideoiden ja toiveiden mukaisesti. Tiina Rintala saanut omassa koulussaan aikaan itsenäisesti toimivan oppilastoimikunnan (OTK). Toimikuntaa pyörittävät kuudesluokkalaisten **Elisa Rintalan** johdolla.

Vastuuta on, mutta se ei paina

Sanavalmis Elisa on ollut mukana OTK:n toiminnassa sen perustamisesta asti. Silloin hän oli neljännellä luokalla ja opettajan apua vielä tarvittiin. Nyt tilanne on toinen: oppilaat kertovat opettajille, kuinka he voivat auttaa.

Elisan mielestä erilaisten tapahtumien suunnittelu ja ideointi piristää koulupäivää ja työ on hauskaa, vaikka päävastuun kantaminen tuntuu joskus rankalta. Delegoinnin jalon taidon opittuaan Elisakin pystyi rentoutumaan OTK:n tapahtumissa, joita tänä vuonna ovat olleet mm. koripalloturnaus, jalkapallo-ottelu ja tämä tanssitapahtuma.

OTK on kuin mikä tahansa suurempi organisaatio. Heillä on tiedottajat, kulttuurivastaavat ja liikuntapäälliköt. Muita tehtäviä perustetaan aina kuin niitä tarvitaan. Tässä tanssitapahtumassa **Tommi Virtanen** toimi karkkivastaavana. Karkkimyyntiin tuotolla ostetaan jokaiselle luokalle jalkapallo ja hyppynaru. Normaalisti liikuntavastaavana toimivan Tommin kokemukset OTK:n toiminnasta ovat hyviä.

OTK kokoontuu joka päivä omaan tilaansa välitunniksi. Opettajat ovat suhtautuneet positiivisesti oppilaiden oma-aloitteisuuteen ja ymmärtävät, jos kokous venyy niin, etteivät aktiivit ehdi ihan ajoissa tunnille.

OTK:sta perinne – ja pojat rikkomaan tanssin perinteitä

Kuudesluokkalaisten on tällä hetkellä ”työharjoittelussa” viidesluokkalaisten. Ensi vuonna nykyiset vastaavat ovat jo yläasteella, joten perinteen siirtäminen seuraaville hoituu näin ottamalla mukaan nuorempia kevään toimintaan.

Asenteet ovat muuttuneet vuosien varrella niin opettajien suhtautumisessa vastuun antamisesta oppilaille kuin poikien asenteesta tanssiin. Tanssitapahtuman ehdottomaksi suosikiksi nousi viimeisenä lavalle nousseiden 6a:n poikien Hockey Team ja heidän esittämänsä Den glider in. Esityksessä mukana olleille **Pekka Hakaselle** ja **Antti Huovilalle** kyseessä oli elämän ensimmäinen tanssiesitys. Harjoittelu aloitettiin hiihtoloman jälkeen opettajan innostamana. Esiintyminen oli mukavaa ja he tunsivat onnistuneensa, koska saivat yleisön kiljumaan ja hakkaamaan käsiään yhteen musiikin tahdissa. Diskotanssi on nykyisin myös poikien harrastus, mutta balettitunneille he eivät kuitenkaan menisi. ”Se on sellaista tyttöjen touhua.”

Ennen tilaisuuden loppumista tapahtuman juontajat, myös oppilaita, opettivat koko koululle tämän vuoden ”Power Mover” tanssin. Kun kaikki olivat tanssineet ”Kung Fu:n”, salista poistui vain hymyileviä kasvoja.

Maria Nummela

SLU tyytyväinen Kilpailuviraston päätökseen Kunnat saavat hinnoitella liikuntatilansa edelleen vapaasti

Kilpailuviraston mielestä kunta ei ole liikuntatilojen vuokraajana elinkeinonharjoittaja, joten liikuntatilojen hinnoittelua ei voida arvioida kilpailunrajoituslain säännösten perusteella.

SLU on erittäin tyytyväinen Kilpailuviraston torstaina, 22. huhtikuuta, antamaan päätökseen. Käytännössä se tarkoittaa, että kunnat voivat edelleen tarjota liikuntatiloja urheiluseuroilla maksutta tai subventoituun hintaan.

Raumalaisen yrittäjän Reijo Mäen pääosin omistama Rauman Tenniskeskus Oy pyysi 3.2.1998 Länsi-Suomen lääninhallitusta selvittämään Rauman kaupungin menettelytapoja liikuntapalvelujen tarjoajana. Toimenpidepyynnön mukaan Rauman kaupunki on tarjonnut sulkapallon harrastajille koulujen saleja kustannusvastaamattomaan hintaan, mikä on aiheuttanut Rauman Tenniskeskus Oy:lle merkittävää taloudellista haittaa ja vaikeuttanut sen toimintaa liikuntatilojen vuokraajana. Lisäksi yhtiö pyysi selvittämään, missä määrin yhteiskunnan varoilla tai tuella tapahtuva kilpailu yleisesti aiheuttaa kilpailun vääristymää ja taloudellista haittaa suomalaisille liikuntapalveluja tuottaville yrityksille.

Myöhemmin Reijo Mäki täsmensi toimenpidepyyntöään. Hän pyysi Kilpailuvirastoa tutkimaan onko Rauman kaupunki kilpailunrajoituslain 3 §:n tarkoittama elinkeinonharjoittaja ja rikkooko kaupunki liikuntatilojensa alihinnoittelullaan kilpailunrajoituslakia.

Länsi-Suomen lääninhallitus toimitti sisäliikuntatilojen hinnoitteluun rajaa-
mansa selvityksensä Kilpailuvirastoon 6.3.1998. Sen mukaan kaupungilla on 20 koulujen sisäliikuntatila. Kun koulut eivät salejaan tarvitse, ne ovat liikuntatoimen käytössä. Liikuntatoimi vuokraa tiloja liikunta-nuorisolautakunnan määräämin taksoin. Alle 21-

vuotiailta kaupunki ei peri maksuja. Muille maksut määräytyvät salin koon mukaan ja ovat pienen salin 10 markasta tunnilta ison salin 20 markkaan tunnilta. Yksityiset yrittäjät, Rauman Reflex Oy ja Rauman Tenniskeskus, perivät 48-240 markan tuntimaksuja lajista (tennis, sulkapallo, salibandy ja squash), viikonpäivästä ja kellonajasta riippuen.

Kilpailuvirasto pyysi käsittelyn aikana selvityksiä Rauman kaupungilta, Rauman Tenniskeskukselta, opetusministeriöltä, Suomen Kuntaliitolta ja Suomen Liikunnalta ja Urheilulta. Lisäksi Kilpailuviraston edustajat kävivät Raumalla tutustumassa tilanteeseen sekä keskustelivat Kuntaliiton ja SLU:n edustajien kanssa.

Perusteellisen pohdinnan jälkeen Kilpailuvirasto totesi, ettei kunta ole elinkeinonharjoittaja vuokratessaan liikuntatiloja. Näin kunta voi tarjota liikuntatiloja maksutta tai verovaroin subventoidulla taksalla kuntalaisten käyttöön.

SLU tyytyväinen päätökseen

SLU muistuttaa, että liikuntalain mukaan liikunnan edellytysten luominen, liikuntapaikkojen rakentaminen ja ylläpitäminen, on kuntien ja valtion tehtävä. Varsinaisen toiminnan järjestä-

vät urheilu- ja liikuntaseurat, joita Suomessa on noin 6700.

“Maksuttomat tai edulliset liikunta-paikat ovat yhteiskunnan tärkein tuki suomalaiselle liikuntakulttuurille. Kilpailuviraston päätös antaa mahdollisuuden säilyttää tämän edun edelleen”, toteaa SLU:n suunnittelupäällikkö Mauri Oksanen. SLU esittää “Operaatio Liikutus - Oikea valinta”-kampanjansa yhtenä kohtana, etteivät kunnat peri maksuja alle 17-vuotiailta liikuntatilojen käytöstä.

SLU:n projektipäällikkö Kerstin Ekman toteaa “Rauman tapauksen” selvittelyn synnyttäneen asiallisen keskustelun liikuntatoiminnan järjestämisestä Kilpailuviraston eli kilpailuviranomaisten, valtion liikuntapolitiikkaa toteuttavan opetusministeriön, kuntia edustavan Suomen Kuntaliiton ja liikuntajärjestöjen etuja ajavan SLU:n kesken. “Vaikka SLU haluaa säilyttää yleishyödyllisten yhdistysten mahdollisuuden saada kunnilta maksuttomia ja edullisia liikuntavuoroja, emme vastusta tai halua hankaloittaa liikunta-alan yrittäjien toimintaa. Liikuntapalveluja myyville yrityksille riittää asiakkaita, kun ne suunnittelevat toimintansa oikein.”

Eila Ruuskanen, SLU

Olympiakomitea haluaa tukea urheilijan elämänuraa

Olympiakomitean nuorisohjelman tavoitteena on luoda huippu-urheilijan urasta nuorille laadukas, varteentotettava, vaihtoehto. OK pyrkii tukemaan lahjakkaiden urheilijoiden koko elämänuraa: valmentautumista, kilpailamista ja opiskelua.

OK:n 1997 aloittama nuorisohjelma pystyy tukemaan noin sataa (nyt 60 kesälajeista ja 34 talvilajeista) 17 - 23 -vuotiaista urheilijaa 10 000 markalla vuosittain. ”Joissakin lajeissa 17-vuotiaat ovat jo aikuisten tasolla. Joissakin lajeissa 23-vuotiaat eivät vielä kykene aikuisten suorituksiin. Valinnassa painotamme nuorimpia”, kertoi nuorisopäällikkö Kari Niemi-Nikkola OK:n ”Ruista ranteeseen”-tilaisuudessa 30. maaliskuuta lajiliittojen toimihenkilöille SLU-talossa.

Vielä viime vuonna OK valitsi urheilijat pelkästään liittojen esitysten perusteella. Tänä vuonna OK järjestää nuorisostipendiaateille ja uusille kandidaateille leirin, jonka aikana se pyrkii tutustumaan nuoriin paremmin.

Talvilajien edustajat kokoontuvat Viemäelle toukokuussa ja kesälajien edustajat lokakuussa.

Lisää tehoa ponnistukseen

OK perusti nuorisohjelmansa, koska lahjakkaita nuorista urheilijoista vain harvat jaksoivat harjoitella aikuissarjojen huippu-urheilijoiksi. Useimmille ponnistus aikuisten sarjaan muodostui liian vaativaksi, kun opiskelukin vei aikansa. Opiskelun ja harjoittelun yhteensovittaminen on työlästä myös jatkossa.

Keskiasteella, lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa, urheilijoilla on varaa valita opiskelupaikkansa useasta urheilijoille räätälöidystä vaihtoehdosta – ainakin siihen asti, kun Opetushallitus toteuttaa uhkauksensa ja lopettaa urheilulukioiden ylimääräisen taloudellisen tuen. Yliopistoissa, korkeakouluissa ja ammattikorkeakouluissa urheilijat joutuvat itse neuvottelemaan yksilöllisen opiskeluvaihtoehtonsa. ”Kyselyn mukaan 75 prosenttia nuorisostipendiaateista aikoo hankkia akateemisen loppututkinnon”, Niemi-Nikkola totesi nuorisohjelman yhden haasteen. Korkeakoulujen ja yliopistojen joustomahdollisuus olisi tarjota urheilijoille muita opiskelijoita hieman hitaampi opintoaikataulu. Lisäksi urheilijat kaipaavat taloudellista tukea pitemmälle ajalle kuin 55 opintoviikolle, mikä on tarjolla kaikille opiskelijoille.

Myös naisille erityistukea

OK:n hallitus myönsi 25. maaliskuuta yhteensä 540 000 markkaa ”Naisen Huippu-urheiluprojektin” kesälajien urheilijoille. 23 yksilöurheilijaa sai tukea 10 000 tai 20 000 markkaa. Lisäksi koripallon naisten joukkue sai 150 000 markkaa, jalkapallon naisten maajoukkue 100 000 markkaa ja yleisurheilun naisten alle 19-vuotiaiden pikaviestijoukkue 20 000 markkaa.

*Liikunnan ja Urheilun Maailma 7/99,
Matti Viitanen*

Paikallisesti valmiina nyt !

Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n strategian perusvalintana on elinvoimainen paikallisyksikkö. Strategiassa todetaan, että toiminnassa tärkeintä on liikuntapalveluja tarjoavan ja tuottavan paikallisyksikön hyvinvointi.

Tuki, innostus ja motivointi

Seurojen elinvoimalle on keskeistä tukea vapaaehtoistyöntekijöiden innostumista ja motivoitumista muuttuvassa ympäristössä. Tavoitteen toteutumiseksi SLU:hun jäsenenä kuuluvat 15 liikunnan aluejärjestöä haluavat auttaa paikallistasolla toimivia tahoja.

Ihmisten tarpeiden mukaan

Aluejärjestöt ovat käynnistäneet vuonna 1998 hankkeen, jonka tarkoituksena on antaa uutta voimaa paikallistasolle. Käytännössä se tarkoittaa paikallisyksiköiden toiminnan ja uusiutumisen tukemista.

Toimintatapojen muutoksilla

1. liikuntapalvelut monipuolistuvat ja vastaavat ihmisten odotuksia
2. liikuntapalveluiden laatu nousee
3. tuetaan ihmisten innostumista eri seuratyön tehtävissä
4. saadaan uusia tekijöitä ja harrastajia mukaan seuratyöhön
5. lisätään paikallistasolla eri tahojen välistä yhteistyötä

Palveluita yhteiskunnalle

1. tarjoamalla nuorille työharjoittelupaikkoja ja kehittymismahdollisuuksia
2. työllistämällä työttömiä
3. täyttämällä lasten yksinäisiä iltapäiviä
4. kehittämällä terveysliikunnan palveluja

Miten toteutetaan ja edetään?

Toteutus etenee yksilöllisten tarpeiden mukaan, joten lähes kaikki erilaiset tavat toteuttaa hanketta ovat mahdollisia. Hankkeen toteutuksen yleisinä periaatteina ovat:

Kuntakohtaiset prosessit

- mukana useita saman paikkakunnan liikunta- ja urheiluseuroja sekä muita liikuntaa järjestäviä tahoja

Lajikohtaiset prosessit

- mukana useita samaa lajia harjoittavia seuroja useilta eri paikkakunnilta

Seurakohtaiset prosessit

- mukana yksittäisiä seuroja

Menestyvä Seura -koulutukset syksyllä 1999

Menestyvä Seura on seuran tarpeista lähtevä kehittämisprosessi, joka muodostuu neljästä yhteisestä koulutuspäivästä, kutakin päivää edeltävistä etätehtävistä sekä tuesta tapaamisten välillä.

Aikataulu:

Laukaa	22.9., 20.10., 17.11. ja 15.12.
Viitasaari	21.9., 19.10., 16.11. ja 14.12.
Hankasalmi	14.9., 12.10., 9.11. ja 7.12.
Jyväskylän maalaiskunta	8.9., 6.10., 3.11. ja 1.12.
Äänekoski	9.9., 7.10., 4.11. ja 2.12.
Saarijärvi	15.9., 13.10., 10.11. ja 8.12.

Tiedustelut:

Keski-Suomen Liikunta ry
Tapio Pintamo
puh. (014) 339 2113, 0400-549 234

Vappu Johansson on uusi Pro Nuori Suomi -taiteilija

Tämän vuoden Pro Nuori Suomi -taiteilijaksi valittiin graafikko Vappu Johansson. Johanssonin taideteos Kruunu julkaistiin 23.3.1999 Helsingissä.

Nuori Suomi synnytti kaksi vuotta sitten urheiluväen kannustejärjestelmän Pro Nuoren Suomen. Pro Nuori Suomi on kiittämisen väline, jolla urheiluseurat kiittävät urheilun tekijöitä taiteen keinoin. Kiittämisen välineenä on diplomikehyksissä oleva taideteos. Taideteoksen suunnittelee vuosittain valittava Pro Nuori Suomi -taiteilija. Pro Nuori Suomi -taiteilijoina ovat aikaisemmin olleet kuvataiteilija Kuutti Lavonen, joka valitsi seuraajansa graafikko Antti Tantun.

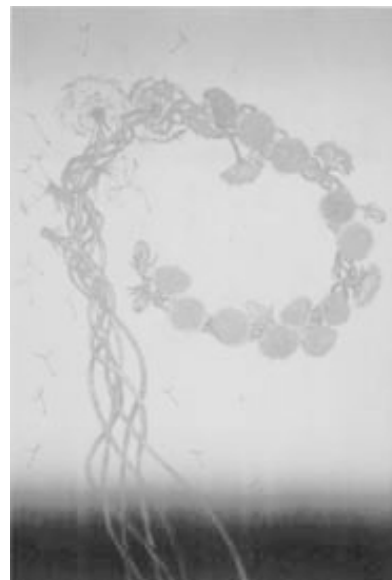
Urheiluseuroissa toimii noin 500 000 vapaaehtoista erilaisissa tehtävissä. He valmentavat, ovat mukana sopimassa pelisäännöistä, myyvät arpoja jopa ilman korvausta ja usein myös

ilman kiitosta. Pro Nuori Suomi on luotu seurojen käyttöön konkreettiseksi kiitokseksi niille monille, jotka kiitoksen todella ansaitsevat.

Taideteos on selviytymistarina

Vuosittain syntyy erityinen kiitosta symbolisoiva teos. Vappu Johanssonin teos on alumiinille tehty kuivaneulapiirustus, joka kuvaa arkista selviytymistarinaa - voikukkaa ei lannisteta. Teoksen nimi Kruunu tulee siitä, kuinka rikkaruohona tunnettu voikukka muuttuu kauniiksi sepeleeksi ja positiiviseksi symboliksi. Teos on tarina niistä monista arjen ahertajista, joiden työ, tärkeydestään huolimatta, saa harvoin tunnustusta. Tällä teoksella halutaan kiittää juuri näitä ahertajia, jotka ansaitsevat kruunun tunnustuksena hyvää työstään urheilun parissa.

Johanssonin mielestä taiteen tuominen

urheiluun kiittämisen välineenä on hieno idea. Urheilu on osa hänenkin elämäänsä. Hän ei jaksaisi tehdä taidetta ilman liikuntaa. Toivottavasti hänen taideteoksensa antaisi ihmisille voimia jatkaa hyvää työtään urheilun parissa.

Vappu Johanssonin Kruunu -teosta voit tilata SLU:n myyntipalvelusta puh. 09 -3481 2291 tai 09 - 3481 2266 tai myyntipalvelu@slu.fi

Liikunnan ja Urheilun Maailma

Päätä oikein - seurajohtajan käsikirja uusittu

Jokaisen seurajohtajan käsikirjan uudistettu painos on valmis. Kirjassa on uutta, vanhaa ja tarkennettua – säädösmaailma elää, uusia karikoita syntyy ja vanhoja opitaan välttämään. Ota seurajohtajan käsikirja oppaaksesi.

Uutta:

- * yleisölle avoimet tilaisuudet ja niiden järjestyksenvalvonta
- * uusi kirjanpitolaki
- * valtiovarainministeriön verotyöryhmän tulokset
- * seuran oikeus Kela korvauksiin
- * urheilijoiden sosiaaliturvan järjestäminen.

Hinta: 190,-
ilman kansia 140,-
Avainseurahinta 165,-
ilman kansia 120,-.

Tilaukset: Suomen Liikunta ja Urheilu,
Myyntipalvelu, Radiokatu 20, 00093 SLU
puh. (09) 3481 2379

Kesällä tapahtuu - *tervemenoa mukaan!*

Kesäkuu

- 1.6 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Muurame
- 2.6 Snickers katufutis-turnaus Jyväskylässä
- 2.6 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Laukaa
- 2.6 SäyRi - Pallohait, jalkapallon 3. divaria
- 3.6 Kiri - Kouvola, Miesten Superpesistä Jyväskylässä
- 3.6 Huima - JJK, jalkapallon 2. divaria
- 6.6 Kirittäret - Peräseinäjoki, Naisten Superpesistä
- 6.6 SäyRi - Apallo, jalkapallon 3. divaria
- 9.6 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Hankasalmi
- 10.6 Kiri - Ulvila, Miesten Superpesistä
- 12.6 Pallohait - SiU, jalkapallon 3. divaria
- 12.6 KeuPa - PEPO, jalkapallon 3. divaria
- 12.-19.6. 15. Suomi Meloo
- 12.6 Kans. Kanavakisat, Viitasaari
- 13.6 VaPa - PK-37, jalkapallon 2. divaria
- 13.6 Aluekouluratsastuskilpailut Vaajakoskella.
- 13.6 JJKj - SiU, jalkapallon 3. divaria Jyväskylässä
- 13.6 Kiri - Alajärvi, Miesten Superpesistä
- 13.6 Huima - TP Lahti, jalkapallon 2. divaria

- 14.6 Kans. Kanavakisat, Äänekoski liikuntapuisto
- 16.6 SäyRi - JJKj, jalkapallon 3. divaria
- 16.6 Kirittäret - Oulu, Naisten Superpesistä
- 16.6 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Petäjävesi
- 16.6 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Pihtipudas
- 17.6 Kiri - Kitee, Miesten Superpesistä Jyväskylässä
- 17.6 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Palokka urheilukenttä
- 18.6 Pallohait - KooTeePee, jalkapallon 3. divaria
- 20.6 JJK - Pallo-Lahti, jalkapallon 2. divaria
- 20.6 Kiri - Hamina, Miesten Superpesistä
- 22.6.-23.6. yleisurheilun Pm-viestit Pihtipudas
- 22.6. JJKj - Pallohait, jalkapallon 3. divaria
- 23.6 KeuPa - SäyRi, jalkapallon 3. divaria Keuruulla
- 24.6 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Kyyjärvi
- 25.6 Keuruun Kesäakisat, Keuruu
- 25.6 XVII Kiimasen Savulenkki, Saarijärvi, Lannevesi
- 25.6 Kv. Keuruun Kesäakisat, keskusurheilukenttä
- 27.6 JJK - FC Kontu, jalkapallon 2. divaria
- 27.6 Saarijärven Juhannuskisat / Pm-esteet
- 29.6.-30.6. Yleisurheilun Pm-nuoret Vaajakoski
- 30.6 Pallohait - KeuPa, jalkapallon 3. divaria
- 30.6 Huima - MPS, jalkapallon 2. divaria

Heinäkuu

- 2.7.-3.7. Yleisurheilun Pm-ottelut Äänekoski
- 3.7 KeuPa - KooTeePee, jalkapallon 3. divaria
- 3.7 Päijänne-Pyöräily, Himos
- 3.7 Hanka-triathlon / duathlon, Hankasalmi
- 4.7 JJK - FC HML, jalkapallon 2. divaria
- 4.7 VaPa - MiPa, jalkapallon 2. divaria
- 4.7 JJKj - SavU, jalkapallon 3. divaria
- 4.7 Kv. Honka-kymppi / Pm 10 000m Karstula,
- 5.7 Intern. Friendship football tournament, Jyväskylä
- 6.7 Pk-kilpailut, Muurasjärvi
- 7.7 Nuorten Yleisurheilun Eliittikilpailut, Jyväskylä
- 8.7 Kans. Keihäskarnevaalikilpailut (nuoret)Pihtipudas
- 8.7 Kiri - Pattijoki, Miesten Superpesistä
- 10.7 XXIV Joutohölkä, Joutsa
- 11.7 Kv. Keihäskarnevaalikilpailut Pihtipudas,
- 11.7 Nappulaolympialaiset, Kannonkoski
- 11.7 Kirittäret - Pori, Naisten Superpesistä
- 12.7 Muurasjärven Yömaraton + Pm-maraton Pihtiputaalla
- 13.7 Kiri - Kitee, Miesten Superpesistä Jyväskylässä
- 13.7 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Muurame,
- 14.7 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Pihtipudas,
- 15.7 X Korkeuskarnevaalit Viitasaari,
- 15.7 Aitakarnevaalikisat Jämsänkoski, Oinaala
- 15.7.-18.7. Pituus- ja 3-loikkakarnevaalit Jkl / Vaajakoski
- 17.7 25. Pentin Olympialaiset, Pylkämäki,
- 17.7 Kans. Kyyjen Kyyjärvi - Betsat- maantiekävelyt + pm-maantiekävelyt, Kyyjärvi
- 18.7 Pikajuoksukarnevaalikisat, Jämsänkoski,
- 18.7 Kiri - Seinäjoki, Miesten Superpesistä Jyväskylässä
- 18.7 Siltojen juoksu, Jyväskylä, Hotelli Alba
- 18.7 Huima - PP-70, jalkapallon 2. divaria Äänekoskella
- 20.7.-21.7. Yleisurheilun Pm-kilpailut M/N Saarijärvi
- 21.7 Kirittäret - Siilinjärvi, Naisten Superpesistä
- 22.7 Kiri - Kankaanpää, Miesten Superpesistä
- 22.7 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Kyyjärvi
- 23.-25.7. Päijänne Purjehdus
- 23.7 KeuPa - JJKj, jalkapallon 3. divaria Keuruulla
- 24.7 Dumle Street Basket -katukoristurnaus, Äänekoski
- 24.7 VaPa - NP-H, jalkapallon 2. divaria Vaajakoskella
- 25.7 JJK - HyPS, jalkapallon 2. divaria Jyväskylässä
- 25.7 Wiikin kartanon maastojuoksu, Viitasaari,
- 25.7 Yleisurheilun Pk-kilpailut, Petäjävesi
- 28.7 JJKj - Apallo, jalkapallon 3. divaria
- 28.7 SäyRi - KeuPa, jalkapallon 3. divaria
- 28.7 Kirittäret - Viinijärvi, Naisten Superpesistä
- 31.7.-1.8. Yleisurheilun Pm-sisulisähuipentuma Jyväskylässä

Tarkemmat kellonajat, paikat sekä sarjat löydät internetistä URLInet-verkkopalvelusta osoitteesta

<http://www.urli.org/>

URLInetista myös seurojen tiedotteet sekä syksyn kilpailutapahtumat.

- - -> **liity URLInetiin - saat kilpailusi esille!**

Vuosi 1999 on kävelyn vuosi: "Joka päivä puoli tuntia"

Kävelyn vuosi 1999 -kampanja edistää kävelyliikuntaa terveellisenä ja ympäristöystävällisenä liikuntamuotona ja osana sosiaalista kanssakäymistä. Kävelyn vuosi tuo mukanaan tietoa, tapahtumia ja uusia kävelyliikunnan muotoja; viimeisintä huutoa sauvakävelyn lisäksi on lumikenkäkävely.

Kampanjassa mukana olevat liikunta- ja kansanterveysjärjestöt ovat suunnitelleet yhteisen julisteen. Kävelijän esite kertoo kävelyn monipuolisuudesta liikunta- ja liikennemuotona. Lisäksi kävelystä on koottu tietopaketti, joka sisältää paikallisten tapahtumien järjestäjille tarpeellista tietoa kävelystä ja toimintamahdollisuuksista.

Kävelyn vuoden tunnuslause on "Joka päivä puoli tuntia". Suomalaisista aikuisista liikkuu terveytensä kannalta riittävästi vain noin kolmannes - kävelyn yleistymisen päivittäisenä liikumis- ja liikuntamuotona ehkäisisi esim. sydänsairauksia ja tukisi aikuisväestön painon hallintaa.

Aikuisväestön fyysisen aktiivisuuden kokonaismäärä vähentynyt, vaikka lii-

kunnan harrastaminen on yleistynyt.

Kävelyn vuosi 1999 -kampanja haluaa tuoda esiin kävelyn erinomaista vaikutusta terveyden ja kunnon sekä kestäväen kehityksen ylläpitäjänä. Kävely työmatka tuo mukanaan myös ympäristöetuja saasteettomuudellaan ja meluttomuudellaan.

Vuoden tapahtumat alkoivat vauhdikkaasti Sport Expo -messuilla 9.-11. huhtikuuta Helsingissä. Kävelyn vuosi esittäytyi omalla osastollaan ja tarjosi messuvieraille monipuolisen käve-

lyradan, porraskävelyn SM -kilpailun, sauvakävelyä ja kävelytekniikan analysointia.

TUL:n liittojuhlilla 5.-13.6 Helsingissä Kävelyn vuodelle on Kisatorilla oma info-teltta, jossa voi tutustua kävelykulttuuriin ja -tekniikkaan. Kävelyn vuoden päätapahtuma järjestetään Olympiastadionilla 2.10., valtakunnallisena kävelypäivänä. Silloin myös kampanjaorganisaation paikallisyhdistykset yhdistävät voimansa ja järjestävät kävelytapahtumia ympäri Suomea.

Syksyllä järjestetään kävelyseminaari, jossa sekä kävelyn harrastajat että liikunnan ammattilaiset saavat tietoa ja elämyksiä kävelyyn liittyen.

Kävelyn vuosi 1999 -kampanjassa ovat mukana Keuhkovammaliitto, Liikenneliitto, Suomen Kuntourheiluliitto, Suomen Latu, Suomen Reumaliitto, Suomen Sydäntautiliitto, Suomen Työväen Urheiluliitto ja UKK-instituutti.

Myös Keski-Suomen Liikunta haluaa tukea Kävelyn vuotta omalla viestinnällään.